

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 2½ pšeničnih kg, celoletno 30 pk. V aprilu 1922 računamo pk po 4 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Strokovno organiziranemu delavstvu!

Pri tvrdki A. Westen v Celju je zadivjala stavka. Preko 700 kovinarjev je ustavilo svoje delo, da s tem zadnjim orožjem ubrani v tridesetletni borbi pridobljene pravice.

Podjetnik te tovarne je bil prvi, ki je začel gonjo proti 8urnemu delavniku. Dvakrat je že sklical delavce, ter pritiskal nanje, da v njegovi navzočnosti glasujejo za 10 urnik.

Obakrat je delavstvo ta napad odbilo s tem, da je z absolutno večino glasovalo proti 10urniku in za 8urnik.

Podjetnik se je maščeval s tem, da ni hotel zboljšati delavskih plač, če ravno je od zadnjega zvišanja poskočila draginja za več ko 40 odstotkov.

Na ta način je hotel delavce prisiliti, da pogazijo 8urnik.

Ko je organizacija naknadno zahtevala zvišanje je podjetnik spoznal, da se bo moral udati dokler je delavstvo organizirano.

Da razdere moč organizacije in na njenih ruševinah sezida svoj 10 urni delavnik je odpustil zaupnike z namenom ustrašiti vse člane, da se nihče več organizirati ne bo upal.

Delavstvo je to nakano spoznalo — je prenehalo z delom za toliko časa, dokler podjetnik ne sprejme zaupnikov nazaj v delo in zviša delavske plače.

Strokovna komisija za Slovenijo (Pokrajinski odbor GDSJ) je na svoji seji dne 3. t. m. obravnavala o važnosti te stavke, ter sklenila soglasno

da sprejme stavko kovinarjev, kot svojo zadevo.

ter jo bo z vso svojo močjo podpirala.

Da bo ta podpora čim izdatnejša, naroča komisija vsem priključenim organizacijam, da zbirajo od svojih članov poseben stavkovni davek, ki naj najmanj dosega višino zaslужka

dveh ur na teden.

Posamezne organizacije naj prirede v svojem delokrogu shode, na katerih naj pojasnijo važnost celjske stavke.

Istotako bo Strokovna komisija priredila v večjih delavskih centrih shode z dnevnim redom: „Obrambna stavka celjskih kovinarjev“.

Sodrugji in sodružice!

Borba kovinarjev je Vaša borba — njihova zmaga je Vaša zmaga.

Pomagajte!

Za Strokovno komisijo za Slovenijo:

(Pokr. odbor GDSJ).

FRAN SVETEK l. r.
predsednik.

IGNACIJ KAISER l. r.
tajnik.

K vprašanju naših bodočih šolskih zakonov.

Zaenkrat se javnost menda najbolj zanima za bodoči ustroj našega srednjega šolstva. Načrt zakona nam ni dostopen. Kar vemo o njem, smo posneli iz dnevnega časopisja. O predmetu so dosedaj pisali zgolj srednje in visokošolski profesorji. Zdi se nam, da ta omejitve razprave na ožji krog strokovnjakov ni bila stvar baš v prid. Debata ni mogla nikogar zadovoljiti in služi v dokaz, da je za pravilno presojanje problema gotova distanca motrenja in osebna nezainteresiranost časih velikega pomena. Zarvarovanost učiteljev v institucijo, koji

služijo, je psihološko razumljiva, vendar ta ozir ne opravičuje načina argumentacije zagovornikov sedanje humanistične gimnazije, ki je včasih naravnost neresen in se jedra problema niti ne dotakne.

Komu bi se ljubilo odgovarjati na otročje slavospeve sedanje humanistične gimnazije, kakor smo jih čitali v nekaterih ljubljanskih dnevnikih, komu polemizirati z omejeno ošabnostjo, ki odseka drugim pravico do sodbe in se ne more povzpeti nad lokalno gledišče ter problem v svoji celoti resno motriti, komu bi prišlo na misel se prerekati z onimi, ki

namenoma speljavajo vprašanje na politični tir in podtikajo zagovornikom enotne srednje šole celo nečedne namene. Enotna nižja srednja šola pomeni vsekako napredek v smeri prilagojenosti šolstva spremenjenim življenjskim prilikam narod, duhu pravega demokratizma in pedagoškim izkustvom. Ona ustvarja ugodnejše pogoje za napredek in izbor nadarjenecv, odpravlja marsikatero pedagoško hibo sedanjega sistema, daje možnost, da se pri izbiri poklica pri zrelejših učencih pravilneje in sigurneje postopa, odpira širšim slojem pot do višje izobrazbe, odpravlja institucije, ki vedno bolj postajajo privilegij imovitejših slojev ter omogoča večjo svobodo pri izbiri študijskega kraja z ozirom na njegovo dostopnost in cenejše vzdrževanje dijaštva. Enotni nižji srednji šoli je kot skupni nižji stopnji za vse tipe srednjih šol bistveno, da v njej ni obligatoričnega pouka latinščine in grščine, v ostalem pa se da o njenem ustroju, zlasti o številu njenih razredov, ki je v načrtu isto kot za višjo stopnjo, razpravljati.

Vprašanje bodočega ustroja našega srednjega šolstva pa se nikakor ne omejuje na vprašanje enotne nižje srednje šole. Razmišljevali bo še nadalje, kaj bi se še lahko storilo, da se šola prilagodi zahtevam življenja, da se izvede načelo enotne vzgoje, da se ustvarijo možnosti za prehod iz ene šole v drugo in da bo vedno odprta pripravna pot do najvišjega izobraževališča.

Odrpito je tudi vprašanje, če ne bi kazalo ustanoviti poleg obstoječih še nov tip srednje šole, ustrežajoče reformiranim težnjam in potrebam sedanje dobe, ki bi gojila neposreden stik z življenjem domačega naroda, spoznavanje njegove kulture, zgodovine, njegovih življenjskih prilik in problemov, ki bi v večji meri povdariala vzgojo značaja, volje, socialno vzgojo in polagala večjo važnost na samostojno duševno delo, na vzbujanje trajnih duševnih interesov ob zgledih duševnih borcev in prvakov na polju kulture in znanosti, kot pa na pridobivanje obilice podrobnega znanja. — Razpravljati bi se dalo o potrebi posebnega tipa srednje šole z reduciranim številom razredov, ki bi sprejemala starejše, zrelejše učence, ki so dovršili višji tečaj ljudske šole in si pridobili tam ali z domačim ponikom zahtevano znanje. Marsikaj govori tudi za skrčenje števila razredov nižje srednje šole od štirih na tri, ako bi prestopali vanjo otroci šele po dovršeni pet ali šestletni osnovni šoli. Kar domača osnovna šola lahko nudi, zato ni treba drugega študija na srednji šoli in tehtni razlogi govorijo za to, da se deca pre zgodaj ne iztrga iz domačega okoliša in naroda. Končno bi se dalo govoriti tudi o misli, da bi meščanska šola v krajih brez srednje šole poleg prvotne svoje naloge pripravljala za vstop v strokovno šolo

ali v praktični poklic prevzela tudi naloge učence usposobiti za prestop v višjo srednjo šolo.

Šola je namenjena narodu in se mora njegovim življenjskim potrebam in prilikam prilagoditi. Pri sedanjih razmerah revnejši mladini zlasti s kmetov ne bo več mogoče misliti na kak študij. Vse kaže, da se prepad med izbraženci in med široko plastjo naroda preje pogloblja kakor odpravlja. To je zlo, ki mora vsakega mislečega človeka navdati s skrbjo, preko katere mu ne pomorejo nobeni slavospevi na humanistično gimnazijo, nobeni šlagerji o izstradanju univerze ali bedasti trditvi o koncesijah materijalizmu sedanje dobe. Hvala bogu, je doba, ko je materializem kot idejna smer v duševnem življenju dominiral že davno za nami in gotovi gospodje, ki so vzeli idealizem v zakup, so ta razvoj kratkoma prespali, kakor tudi niso opazili, da so se reforme, ki se danes pri nas uvajajo, izvedle v najkulturnejših državah že davno in veliko radikalneje, kot se pri nas namerava. Naj si samo pogledajo n. pr. šolstvo v nordijskih državah.

Nairesnejši pomen dobiva načelo o enotnosti šolstva na polju vzgoje, kjer bolj kot drugod pogrešamo enotno idejno smer. Odkod naj pride ozdravljenje sedanji duševno razdrapani družbi, če ne od idejno jasno in enotno usmerjene vzgoje naše mladine! In tu se moramo dotakniti še enega važnega vprašanja, Nositelji vsake šolske reforme je učiteljstvo. Idejno zblizvanje in zedinjenje, zblizvanje v izobrazbi vsega učiteljstva je eden prvih pogojev vsake resne vzgojne reforme. Vsi, ki jim je zlasti napredek ljudskega šolstva pri srcu, imajo največji interes na čim boljši izobrazbi ljudskošolskega učiteljstva. Učitelj v samotni vasi je dostikrat edini izobraženec, edini svetovalec in vodja naroda, zato bolj kakor strokovni učitelji v mestu rabi globljo splošno in temeljito specialno izobrazbo z ozirom na svoj delokrog. Zato vidimo v nerazumevanju stremljenja ljudskošolskega učiteljstva po popolnejši izobrazbi omalovaževanje izobrazbe širokih slojev naroda; zato velja stremljenje tega učiteljstva po višji izobrazbi akademskega značaja najkrepkeje podpirati. Od izobraženega učiteljstva, usposobljenega za svojo vzgojno nalogo in prožetega zavesti odgovornosti napram mladini in narodu, je v prvi vrsti odvisen napredek šolstva in s tem napredek naroda.

SODRUGI, PRIPRAVLJAJTE SE NA DOSTOJNO PROSLAVO PRVEGA MAJA!

Politične vesti.

+ **Pred razkolom v klerikalni stranki.** Vesti o dr. Šusteršičevem prihodu v Ljubljano so izzvale v Belgradu med tamošnjimi poslanci živahne pogovore. Njegovega prihoda se zelo vesele samostojni kmetje in demokrati, ki so si svoj »špas« z dr. Šusteršičem tudi izmislili. Kakor nam poročajo, obtožuje dr. Šusteršič v svoji brošuri, ki bo v kratkem izšla, predvsem dr. Korošca, dr. Kreka in župnika Finžgarja. Po njegovih zatrievanjih je bil daritveno jagnje za vse klerikalne grehe v svetovni vojni. Klerikalna stranka je imela namreč tudi tedaj svoje dvojno lice.

+ **Vzorno belgrajsko gospodarstvo.** Samo carinski dohodki od prvega januarja pa do zadnjega časa so znašali eno milijardo dinarjev. V Belgradu pa so

vkjub visokim davkom sklenili že zopet najeti pri Narodni banki posojilo v znesku ene milijarde dinarjev za konsolidacijo dolga, ki ga je napravila vlada pri ravno isti banki. »Kam gre denar?«, se povprašujejo davkoplačevalci, ki ne vedo, da potrošimo največ denarja za armado, državnike in za vse tisto, kar je z njimi v zvezi.

+ **Zadevo zloglasnega generala Zečevića.** Včeraj ni bila seja narodne skupščine sklepčna, ker so vsi opozicijski poslanci v znak protesta proti zloglasnemu generalu Zečeviću zapustili skupščino. Ker je večina poslancev zaradi velikonočnih praznikov zapustila Belgrad, je odredil predsednik dr. Ribar, da se bo vršila prihodnja seja šele 24. t. m.

+ **Naše prosvetno ministrstvo.** Češko prosvetno ministrstvo je razpisalo štiri ustanove po 3000 čl. K. in štiri po 2000 K mesečno za mlade, nadarjene književnike. Razentega bo dalo podporo tudi nekaterim drugim pisateljem za potovanja in študije. Vse te ustanove in podpore so proklete pičle, vendar pa je češko prosvetno ministrstvo precej storilo s tem korakom za književnike. Za češkim prosvetnim ministrstvom zaostaja daleč jugoslovansko, ki sicer imenitno skrbi za srbske književnike, nikakor pa ne za hrvaške in slovenske, ki žive v največji bedi. Vse to je žalostno, toda resnično. In tako umirajo v največji bedi telesno in duševno, čemur so slednjič krivi tudi umetniki sami, ki žive večinoma brez vsakega svetovnega nazora. Zato že poskrbi v obilni meri obstoječi kapitalistično-družabni red.

+ **Caristični general uživa gostoljubnost naše vlade.** Ruski general Wrangel, ki organizira v Jugoslaviji svoje čete proti sovjetski Rusiji, se je nastanil v Sremskih Karlovcih, kjer ga obišče te dni šef njegovega generalnega štaba Müller. O zloglasnem Wranglu bomo še izpregovorili.

+ **Brezbriznost sedanje vlade.** V Tripolisu je še okoli 2600 jugoslovanskih državljanov v laškem ujetništvu, za katere menijo njihovi sorodniki, da so že davno mrtvi. Belgrajska vlada je zanje že precej časa vedela, vendar ni ničesar ukrenila za njihovo svobodo. Morali so priti naši poslanci s tozadevnimi interpelacijami.

+ **Zborovanje vseh treh internacional v Berlinu** poteka vkljub burnim debatam ugodno in je pričakovati, da bo prišlo do enotne fronte svetovnega proletariata.

+ **Revščina kraljevskih rodbin.** Ko se je vrhovni zavezniški svet bavil z zadevo bivšega avstrijskega cesarja Karla, je ugotovil, da ima cesarica Zita samo na Madžarskem posestva v vrednosti 30 milijonov frankov. Na Dunaju so zaslepljeni monarhisti zbrali 3 milijone avstrijskih kron, da se je lahko odpeljal zdravnik-specialist v Funchal. Meščanski časopisi pa so v vseh državah pisali o tragiki habsburške rodovine in o njeni revščini. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi pri nas.

+ **K konferenci v Genovi.** Na predkonferenci v Genovi bosta danes dopoldne obravnavala ministrska predsednika Lloyd George in Poincare sledeča vprašanja: 1. Katere države so se odzvale povabilu vrhovnega zavezniškega sveta na canneški konferenci. 2. Kaj so povabljene države odgovorile na takratne pogoje. 3. Katera sredstva so potrebna, da se bodo povabljene države držale teh pogojev. Kakor poročajo list, vlada med za-

vezniškimi delegati zmeda zaradi priznanja sovietske vlade.

+ **Velike monarhistične demonstracije na Dunaju.** Ob priliki zadušnice po pokojnem cesarju Karlu po vseh dunajskih cerkvah, je prišlo do velikih monarhističnih demonstracij. V zbornici so zaradi tega vložili socialisti interpelacije, ki so spravile krščanske socialiste v tako ekstazo, da so pričeli razbijati po pultih in pričeli vzdigovati stole. Ded njimi se je posebno odlikoval duhovn. Wanger.

Dnevne vesti.

Kazen za nedostojno obnašanje je uvedla mestna občina v Novem Sadu. Izdala je naredbo, v kateri opozarja prebivalstvo, da bo vsak, ki bi se v razgovoru posluževal surovih izrazov in psovka, strogo kaznovan. Res pametna odredba, ki bi bila potrebna tudi še marsikje drugod.

Ljubljana.

Javna seja ljubljanskega občinskega sveta bo v torek, 11. t. m. ob 5. popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: 1. Naznanilo predsedstva. 2. Odobrenje zapisnika zadnje seje. 3. Zapisega novo sprejetega meščana. 4. Poročila mestnega magistrata o raznih prošnjah za sprejem v domovinsko zvezo mestne občine ljubljanske. 5. Finančnega odseka poročila. 6. Stavbnega odseka poročila. 7. Policijsko - zdravstvenega odseka poročila. 8. Ubožnega odseka poročilo o predlogih upravnega odbora meščanske imovine glede podelitve meščanskih podpor. 9. Upravnega odbora mestne zastavljalnice poročilo o dopisu mestnega knjigovodstva glede spremembe § 22. zastavljalničnih pravil, tičočih se rezervnega zaklada. 10. Samostalna predloga.

Odbor »Zveze blagajničnih zdravnikov v Ljubljani« je imel v nedeljo, dne 2. aprila t. l. sejo. Izmed 98 blagajničnih zdravnikov je doslej prijavilo svoj pristop 66, torej ste organizirani že dve tretjini vseh blagajničnih zdravnikov v Sloveniji, radi česar je društvo legitimirano za stopati interese svojih članov napram bolniški blagajni in oblastim. Na tej seji so razpravljali o novi kolektivni pogodbi, ki se ima skieniti z bolniško blagajno in so se določile soglasno smernice delegatom v komisiji za sklepanje kolektivne pogodbe, ki jo bodo deležni samo člani zveze. Nujno je svetovati, da se oni gg. kolegi, ki se še niso prijavili k zvezi, nemudoma odzovejo v početku marcu razposlani okrožnici. — Odbor.

Izjava »Društva Jugosl. medicincev v Ljubljani«. Na sumničnje v nekem časopisu izjavlja v imenu vseh medicincev brez razlike strank, da nismo nikaka »avantgarda« naših gg. profesorjev, ker smo se potegnili za našo med. fakulteto. Če naši solidarni nastopi niso všeč nekaterim gospodom, pač ne moremo pomagati. Mi se ne vtikamo v zakulisno hrbto, ker to ni naš poklic. Če se pa slučajno naša pot in naše delovanje za med. fakulteto krije s potjo gg. profesorjev, tedaj je to le dokaz, da gg. profesorji streme, kakor tudi mi medicinci po pravični stvari, ki je narodu in državi v korist. Vemo pa, da je ravno to dejstvo neki kliku trn v peti in nas smatra kot nekako brezglavo čredo, ki se ravna le po navodilih iz dekanata. Izjavljamo še enkrat, da se v naše delovanje nihče ne vmešava in da smo sami dovolj zreli, da branimo to kar imamo in se ne pustimo kratiti v naših pravicah. Odbor »Jugosl. med. v Ljubljani«.

(K tem pripominjamo, da tvorijo fišjo nezadovoljno kliko seveda liberalci, ki bi medicinsko fakulteto in menda sploh vse slovensko vseučilišče zaprli in razgnali — morda zato, da bi njihovi vladi ostalo več milijonov za armado in visoke veselice. Ur.)

Kolesarska »Ilirija« v Ljubljani naznana, da se otvoritvene dirke, napovedane za nedeljo, dne 9. t. m. radi skrajno neugodnega stanja dirkalne proge odgode na 23. aprila 1922. V nedeljo, 9. t. m. se bo vršil v hotelu »Tivoli« običajni klubov mesečni družabni večer, pri katerem se bodo vršile preizkušne tekme na pravkar izgotovljenih dirkalnih aparatih. Prijatelji kolesarskega športa dobro došli.

Jugoslovensko - češkoslovaška liga v Ljubljani priredi v torek, 11. aprila t. l. ob 8. zvečer predavanje s skioptičnimi slikami. Govoril bo dr. Riko Fux o telesni vzgoji in življenju v prirodi (Skavting). Vstopnina 1 Din. za osebo.

Iz gledališke pisarne. V nedeljo, dne 9. t. m. se uprizori v dramskem gledališču zadnjikrat v sezoni »Mariša« izven abonmaja. Vlogo Franceta igra g. Medven. V sredo, dne 12. t. m. se igra »Hamlet«, izven. z gosp. Rogozom v naslovni vlogi.

Cirkus v Ljubljani. Kakor čujemo, bo otvoritvena predstava Ljubljančanem že znanega cirkusa Renlow na velikončno soboto, dne 15. aprila t. l.

Celle

V »Novi Dobi« se je oglašil g. Koštomaj kot brivski mojster ter se silno razburil nad pridnim Lojzkom v »Napreju«, ker je okrtačil brivske mojstre Koštomajeve sorte. Najbolj se razburja, ker je člankar pisal, da g. Koštomaj ni izučen brivec in ne trgovec, a vendar ima obe obrti. Piscu ponuja g. Koštomaj mesečno brezplačno karto (najbrže zato, da bi umolknil). Pisec se pa ne da podkupiti, to naj si g. Koštomaj zapomni, sicer se pa ne pusti zajfati in ne briti od g. Koštomaja, ne v brivnici a še manj pa v »Novi dobi«. Kar se pa tiče stolčka za volitve, je pa predbacivanje jako neokusno in bi odgovarjalo le za g. Koštomaja, ker imajo invalidi in nar. socialisti bridke izkušnje z njim. Pa tudi brivski mojstri sami so že spoznali, da je bil Koštomaj pri obrtniški stavki nazvest. — »Pridni Lojzek.«

Z okrajnega sodišča. V četrtek, dne 6. aprila se je vršila razprava zasebnega obtožitelja Oseta Franca, delavca pri tvrdki A. Westen zoper Šketa, delavca istotam. Obtožba pravi, da je Šket nasproti fabrikantu Oseta denunciral, da isti izvaja teror nad delavci, ki niso organizirani. Posledica tega denuncianstva je bila, da je tovarna Westen Oseta odpustila. Sodnik vpraša toženca, če se čuti krivega. Toženec zanika, da ni denunciral. Sodnik zasliši nato priče Antonijo Šket in Podgoršek (Neorganizirane delavke, sedaj stavkokazke). Te so kričale kakor goske na paši ter trdile, da je Oset delavce teroriziral ter grozil, da bodo iz tovarne pometane, če se ne organizirajo. Nato so bile zaprisežene, nakar so svoje trditve znatno spremenile. Priča: Antonija Šket je trdila, da je Oset rekel: Če ne boste organizirani, vas bomo topli. (Medklic Oset, to ni res, to je kriva prisega). Sodnik: opozarja tožnika na § 104 ter pokliče nam. drž. pravd. Nato se zaslišijo priče: Kolar, Miha Skočir, Holcinger Anton in Holcinger Roza. Vse priče so izjavile, da Oset ni nikoli hujskal. Ena priča je celo povedala, da se je toženec (Šket) hvalil v tovarni, da je dobil od Westna

predujem, ker je povedal, da on ni organiziran in ker je naznanil, kdo je največji agitator v tovarni. Sodnik tožniku (Osetu): Izjave vaših prič so negativne. Vi morate dokazati, da Vas je toženec res denunciral. Tožnik: g. sodnik, ali ni to dovolj dokazano, če sem jaz radi toženčevega denuncianstva izgubil delo, ker je tovarnar mene in njega poklical v pisarno? Ker je tovarnar Nemeč je rekel Sketu takole »Jezt sprechen Sie alles aus, was Sie wissen von Oset.« Pričujoči slovenski uradnik je Westnu Sketove besede prestavil. Sodnik je nato obravnavo preložil na 12. aprila 1922 ob pol 11. dopoldne, da se povabi uradnik kot priča.

Ptuj.

Naženite razdiralce! V Ptujju so se pretekle dni pojavili ljudje, ki imajo namen, razbijati strokovno organizacijo lesnih delavcev ter ustanoviti podružnico stavbinskih delavcev, ki so jo lani s svojo »proletarsko« »taktiko« poslali k vragu. **Opozarjamo vse sodruge, da tem ljudem, če se še pojavijo, pokažejo vrata in jih naženejo.**

Volilci v občinske agrarne odbore, pozor! Te dni so po občinah razpoloženi volilni imeniki za volitve v občinske agrarne odbore. Vsi naši pristaši naj se prepričajo, ali je pri imenikih potrebna kaka sprememba, posebno vpis takih, ki pri zadnjih volitvah niso bili vpisani. Za prihodnje volitve veljajo namreč stari imeniki, dovoljen je pa vpis onih volilcev, ki so bili zadnjič izpuščeni. Vse potrebne informacije glede volitev dajejo podružnice K. D. Z. in krajevna organizacija S. S. J. v Ptujju, kamor naj se sodruge v slučajih potrebe obrnejo.

Stavkokazi med trgovci. Čujemo, da so nekateri trgovci v pondeljek, ko so »ubogi« pridobitni sloji štrajkali, igrali na prefrigan način stavkokaze. Prodajali so blago skozi zadnja vrata, v notranjosti so pa morali nameščenci delati »inventuro«. Tudi trgovina pred magistratom je bila odprta, t. i. tista trgovina, ki ji pravijo konsum javnih nastavljenecv. Zanimivo je namreč to, da ima v istem lokalu trgovino tudi g. Senčar junior. Cela stvar nas sicer ne zanima veliko, posebno radi tega, ker je bil — vsaj za Ptuj — trgovski »štrajk« navaden »Blaumontag«, vsekakor jo kot kronisti beležimo.

Koncentracija. Ptujski demokratje so imeli te dni dva »važna« sestanka. Poročal je Vekoslav Spindler med drugim tudi o spojitvi »Ptujskega Lista« z mariborskim »Taborom«. Joj, joj, kako bo potem v Ptujju dolgočasno!

Gospodarstvo.

= Proračuni stroškov za vzdrževanje francoskega vojaštva so znašali leta 1920. 7640 milijonov frankov, leta 1921. 6358 milijonov frankov, leta 1922. pa 4910 milijonov frankov. Tako gospodarstvo brezdvomno služi za vzgled vsem drugim, predvsem pa naši državi.

= Valuta. (Zagreb, 7. aprila). Ameriški dolar 315 K, češkoslovaška krona 6.12 kron, napoleonor 950 K, nemška marka 1.15 K, italijanska lira 16.80 K, madžarska krona 0.36 K.

= Zitni trg. (Zagreb, 6. aprila). Pšenica se trži po 4—4.25 Din., koruza po 3.47—3.52 Din., oves po 3.12—3.25 Din., pšenična moka po 6.—6.25 Din.

Kulturni vestnik.

Javno predavanje Zvonimirja Bernota, glavnega urednika »Napreja« se na-

daljuje v soboto, dne 8. aprila 1922 v veliki dvorani »Mestnega doma«, in sicer bo govoril »O Mojzesovi zgodbi o ustvarjenju sveta in naša znanost«. Začetek točno ob pol 20., konec najpozneje ob 22. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 minut.

II. Umetniški večer v Trbovljah pod okriljem »Svobode« prirede na izrecno željo v nedeljo, 9. t. m. ob 7. zvečer v »Delavskem domu« sođr. Podbevšek, Cerkvenik, Ravnikarjeva in Seliškar. Prireditelji bodo nastopili z novim sporedom, tako da bo tudi ta večer zadovoljil poslušalce.

Ljubljanski trg. Mesni trg je spričo praznikov močno založen. Prekajeni izdelki so se pojavili v večji množini na trgu. Kvaliteta izdelkov manjših mesarjev se je v očigled večje konkurence vidnoboljšala. Cena šunki na mesarskih stojnicah 110 K kg, vrhniški paviljon 120 kron, mariborska šunka 140 K, prekajeno meso ostalih delov I. vrste 96 K, II. 90 K. Goveje meso boljših vrst 52 do 54 K, kvaliteta ceni še vedno ne odgovarja. Meso slabše vrste 44 do 48 K. Telečje meso 50 K kg. Svinjsko meso I. vrste 70, II. 66, slanina trebušna 84 do 86 K, riba in sal 86 do 88 K, mast 90 do 60 K po kvaliteti. Koštrun kg 30 K, jagnje 40 K, kozličevina 50 K. Perutnine je na trgu malo, kokoš 90 do 140 K po teži, raca 120 do 140 K. — Za veliki teden je preskrbljeno za zadostno množino rib. Ribe se bodo prodajale v sredo dopoldne na ribjem trgu in na Vodnikovem trgu, v četrtek cel dan ter v petek cel dan. — Z zelenjavo je trg obilno založen. Cene so se nekoliko znižale, a vzlic temu bi bila potrebna konkurenca od strani kakega večjega vrtnarskega zavoda. Jaje je na trgu zadostno, kos 4 K. Cene za surovo mleko 10 K liter, za pasterizirano 11 K, surovo maslo 140 K, čajno 180 K. — Cene moki bazirajo na ceni 26 K za št. 0. S sadjem je trg dobro založen. Ena oranža 8 do 10 K, limone 2 do 3 K, orehi 46 K, luščeni 160 kron, jabolka 24 do 32 K po kvaliteti.

KOVINARJI!

V nedeljo, dne 9. t. m. ob 9. dopoldne, se bo vršil v hotelu »Tivoli«, (Švicarija)

shod

kovinarjev iz vseh ljubljanskih obratov s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo delegatov kov. kongresa,
2. stavka kovinarjev v Celju,
3. položaj kovinarskega delavstva v Ljubljani,
4. raznoterosti.

Kovinarji! Vaša dolžnost je, da se tega shoda od prvega do zadnjega udeležite. Pokažite, da je boj celjskih sodrugov tudi vaš boj! — Odbor.

Vse organizacije, ki žele imeti 1. maja shod, naj nam to naznanijo vsaj do 10. aprila, da jim lahko preskrbimo govornika. Naznanijo naj nam obenem kraj in čas vršitve, da jim ne bo treba o tem dvakrat pisati. Organizacije v sosednih krajih naj čas shoda uredijo sporazumno tako, da bo vse en govornik lahko opravil. Organizacije in zaupniki naj vsaj do 10. aprila naročijo primerno število »Majskega spisa, da ne bo eden ali drugi kraj ostal navsezadnje brez njega. Cena še ni določena, zagotovo pa ne bo veljal več nego 3 dinarje.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ),

Odgovorni urednik: France Svetek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Stanovanje z dvema sobama in priključki v okolici Ljubljane (največ 1 uro oddaljeno od Ljubljane) za takoj ali za prvi maj se išče. Ponudbe na „Mirna stranka“ poštno ležeče Domžale.

VAJENCA

za mizarsko obrt dobrih in poštenih staršev sprejem. Merkel Anton, mizarski mojster v Šoštanju, Stajersko.

Dva vajenca

za ključavničarsko obrt se sprejmeta pri lastni hrani in stanovanju. Franc Ravbar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

25 CELJE 25

Marija Baumgartner.

Velika zaloga vsakovrstnega novega pohištva

domačega in tujega izdelka. Divani, madraci, pernice, odeje. Kompletna oprema za novoporočence.

25. Samo v Gosposki ulici. 25. Zmerne cene! Delo solidno!

Inserirajte v Napreju.

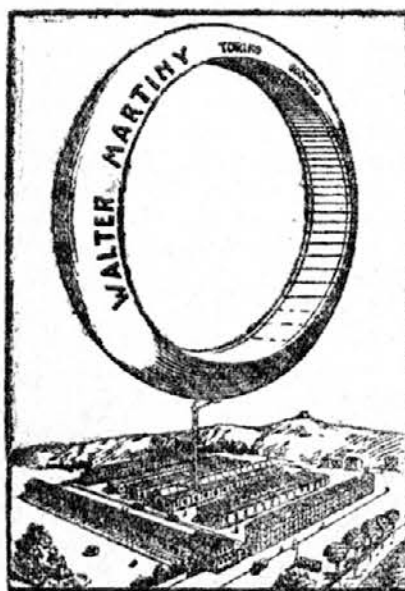
SUKNO

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri
A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

KAJO DELIČ,

zlatar in draguljar
Ljubljana Hilsrjeva ul. 4

priporoča svojo
zlatarsko in draguljarsko delavnico
za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebrvanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh uzorcih in merah, uhane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

M. Kuštrin,

Tehničar, elektro-tehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo.

Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne automobile tovarne Walter Martiny, Torino.

Hydraulična stiskalnica za montiranje gumijevih obročev v centrali, Ljubljana, Rimska cesta 2. Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih avtomobilov.

CENTRALA: Ljubljana, Rimska cesta 2.
Telefon št. 588.

Podružnice:

Ljubljana, Maribor, Beograd,
Dunajska cesta 20, Jurčičeva ulica 9, Knez Mihajlova ulica 3.
tel. št. 470. tel. št. 133.

V trgovini O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5
se dobe še po jako niski ceni:

Moške obleke	od 160 din. naprej
Raglani	od 250 din. naprej
Moške hlače	od 80 din. naprej
Damski plašči	od 150 din. naprej
Damski kostumi	od 180 din. naprej
Damske modne obleke	od 200 din. naprej
Damska krila	od 60 din. naprej
Damske bluze	od 30 din. naprej

Spomladne novosti vedno v zalogi.

Najfinejši riž

italijanske znamke „Vercelli AAA Glace Sublime“ oddaja vsako množino nad 100 kg kakor tudi cele vagone najceneje in pod najugodnejšimi pogoji trrdka

PATERNOST & REMIC,

Ljubljana, Slomškova ulica št. 11. Telef. 589.

ENERGOS

popravljalnico

delniška družba za elektrotehnično industrijo, Osijek 1., Županijska ulica 57
Brzjavci: „ENERGOS“
Telef. 362.

za popravo elektrotehničnih, parnih in plin-skih strojev vseh sestavov.
Cene nizke.
Strogo strokovnjaška izdelava.

Za nakup manufakturnega blaga se priporoča obče znana tvrdka R. Miklauc, Ljubljana, Lingerjeva ulica, Mestni trg, Pred Školijo.

Ne pozabite, da je pri vinu, čaju in kavi najboljši

KEKS

K. Vidic, Jesenice, Gorenjsko

Kdor vporablja

„gazela“ milo ta štedi perilo in novec.

Priporočamo tvrdko JOSIP PETELINC

Ljubljana
Sr. Petra nasip št. 7.

Najboljši šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo, vse potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje. Srajce, kravate, žlice, vilice, nože i. t. d.
Galanterijsko blago na drobno in debelo.